

ภาคผนวก ข

ปริมาณน้ำฝน

เนื่องจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ไม่มีสถานีอุตุนิยมวิทยาในพื้นที่จึงใช้ข้อมูลของสถานีอุตุนิยมวิทยาอำเภอท่าวังผา ที่อยู่ใกล้พื้นที่มากที่สุด จากสถิติภูมิอากาศ เฉลี่ย 30 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2518-2547 (ตารางที่ 4) สรุปลักษณะภูมิอากาศของอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ได้ดังนี้

ปริมาณและการกระจายของฝน มีปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี 1,405.4 มม./ปี เดือนที่มีฝนตกเฉลี่ย สูงสุด คือเดือนสิงหาคม มีปริมาณน้ำฝน 288.9 มม. เดือนที่มีฝนตกเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ มีปริมาณน้ำฝน 9.9 มม. สำหรับการกระจายของฝนพบว่า ฝนเริ่มตกพอประมาณในเดือนเมษายน เฉลี่ย 9 วัน/เดือน และฝนตกจะตกชุกช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน เฉลี่ยมีฝนตก 17 – 24 วัน/เดือน เดือนที่มีวันที่ฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม เฉลี่ย 24 วัน/เดือน เดือนที่มีวันฝนตกน้อยที่สุด คือเดือนกุมภาพันธ์ มีฝนตกเฉลี่ย 1 วัน/เดือน รวมทั้งปีมีฝนตกเฉลี่ย 130 วัน

อุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดปี 25.2 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด คือเดือนเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ย 28.3 องศาเซลเซียส และเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด คือเดือนธันวาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ย 20.2 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยตลอดปี 78 เปอร์เซ็นต์ เดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดคือเดือนสิงหาคม และเดือนกันยายน มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 85.0 เปอร์เซ็นต์ เดือนที่มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดคือเดือนมีนาคม มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 67.0 เปอร์เซ็นต์

สภาพสมดุลของน้ำสำหรับการปลูกพืช จากสถิติทางอุตุนิยมวิทยา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน เฉลี่ย 30 ปี (พ.ศ.2518 -2547) สามารถนำมาใช้ในการพยากรณ์สภาพสมดุลของน้ำ (water balance) สำหรับการปลูกพืชโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำฝน และค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ (Potential Evapotranspiration) ที่คำนวณโดยใช้โปรแกรม CEOPWAT (FAO, 1992) โดยยึดหลักที่ว่า ถ้าปริมาณน้ำฝนมากกว่า 0.5 ของค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ (0.5PET) ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน แสดงว่าในช่วงนั้นมีความชื้นพอเพียงสำหรับการปลูกพืช ถ้าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ (PET) แสดงว่าช่วงนั้นมีน้ำมากเกินไป พืชจะไม่แสดง

อาการขาดน้ำ และถ้าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 0.5 ของค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำ (0.5PET) แสดงว่าช่วงนั้นพืชจะแสดงอาการขาดน้ำ สรุปได้ว่า

1) ฤดูเพาะปลูกที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่บริเวณนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนกันยายน ในช่วงนี้จะมีปริมาณน้ำที่พอเพียงต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตพืช เนื่องจากแต่ละเดือนมีปริมาณฝนตกมากกว่า 100 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตกมากกว่า 10 วัน ต่อเดือน แต่สำหรับพืชที่ต้องการน้ำมากเช่น ข้าว ควรปลูกในช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ หรือตั้งแต่ กลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป

2) ระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม จนถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนและ จำนวนวันที่ฝนตกน้อย ความชื้นที่สะสมอยู่ในดินจะลดลง ถ้าปลูกพืชในช่วงนี้ ควรเลือกปลูกพืชที่มีอายุสั้นหรือทนแล้ง

ตารางภาคผนวก ข 1

สถิติน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และค่าดัชนีการคายระเหยน้ำ
สถานีอุตุนิยมวิทยาอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน เฉลี่ย 30 ปี (พ.ศ. 2518 - 2547)

เดือน	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิ ($^{\circ}\text{ซ.}$)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ค่าดัชนีการคาย ระเหยน้ำ (PET) (มม.)
มกราคม	10.1	2	20.6	78	71.3
กุมภาพันธ์	9.9	1	22.2	71	81.2
มีนาคม	33.7	5	25.9	67	108.5
เมษายน	98.8	9	28.3	69	120
พฤษภาคม	193.3	17	28.1	78	117.8
มิถุนายน	179.6	19	27.8	81	102
กรกฎาคม	269.9	22	27.1	84	93
สิงหาคม	288.9	24	26.9	85	93
กันยายน	202.8	19	26.7	85	90
ตุลาคม	80.9	9	25.7	83	86.8
พฤศจิกายน	26.4	4	23	80	72
ธันวาคม	11.1	2	20.2	78	62
รวมเฉลี่ยตลอดปี	1405.4	130	25.2	78	91.5